

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, el. p. info@teismai.lt

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. agne.verselyte@tm.lt
Teikiama per TAIS

2022-11- Nr. 36P-
I 2022-10-20 pranešimą

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 22-14359, 22-14361 DERINIMO

Teisėjų taryba, susipažinusi su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektu Nr. 22-14361 bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projektu Nr. 22-14359 (toliau – Įstatymo projektas), informuoja, kad iš esmės projektams dėl Lietuvos Respublikos kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) teisėjus ir generalinius advokatus, Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) teisėjus atrankos, pasitelkiant specialiai sudarytą atrankos komisiją, pritaria, tačiau teikia žemiau išdėstytas pastabas ir siūlymus Įstatymo projektui tobulinti

Įstatymo projekto 3 straipsniu siūloma papildyti Vyriausybės įstatymą 53 straipsniu, jame įtvirtinant nuostatas, kad Lietuvos Respublikos kandidatų į ESTT teisėjus ir generalinius advokatus, EŽTT teisėjus atranką vykdo Ministro Pirmininko potvarkiu konkrečiai atrankai sudaroma atrankos komisija. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, pagal siūlomus pakeitimus, atrankos komisija būtų sudaroma ne tik iš teisėjų (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo deleguotojo teisėjo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo deleguotojo teisėjo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo deleguotojo teisėjo, Teisėjų tarybos deleguotojo teisėjo), bet ir kitų deleguotų asmenų (Lietuvos advokatūros, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos, Lietuvos teisininkų draugijos deleguotųjų atstovų), kuriems nėra keliami jokie – nei nepriekaištingos reputacijos, nei išsilavinimo ar kvalifikacijos – reikalavimai. Atsižvelgiant į atrankos komisijos įgaliojimus – spręsti dėl Lietuvos Respublikos kandidatų į ESTT teisėjus ir generalinius advokatus, EŽTT teisėjus, Teisėjų taryba siūlo įtvirtinti keliamus nepriekaištingos reputacijos ir minimalius išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos reikalavimus atrankos komisijos nariams (ne teisėjams).

Įstatymo projekte numatoma, kad atrankos komisija, įvykdžiusi atranką, informuoja teisingumo ministrą apie kandidatus, atitinkančius Vyriausybės nustatytus atrankos kriterijus atitinkamoms pareigoms eiti; teisingumo ministras informuoja Ministrą Pirmininką apie atrinktus kandidatus, o Ministras Pirmininkas, įvertinęs kandidatūras, teikia Vyriausybei konkrečių kandidatų siūlymo projektą, nurodydamas siūlymo motyvus. Teisėjų tarybos vertinimu, pagal siūlomus įtvirtinti atrankos komisijos bei Ministro Pirmininko įgaliojimus, Įstatymo projektu nėra sudaromos prielaidos užtikrinti kandidatų atrankos procedūros skaidrumą bei išvengti abejonių dėl kandidatų nepriklausomo nuo politinės valdžios institucijų. Kritikuotinos Vyriausybės įstatymo 53 straipsnio projekto nuostatos, kuriomis siūlomos sudėties atrankos komisija, kurioje dalyvautų aukščiausių Lietuvos teismų, Teisėjų tarybos deleguotieji teisėjai, turėtų vertinti tik kandidatų atitikimą formaliems (išsilavinimo, patirties, kompetencijos, reputacijos, kalbų mokėjimo ir pan.) reikalavimams.

Įstatymo projektu Ministrui Pirmininkui paliekama diskrecijos teisė (nors ir motyvuotai, bet iš esmės – politinio ar asmeninio pasitikėjimo pagrindu) pasirinkti ir siūlyti kandidatus; taip programuojamas tik formalus atrankos komisijos vaidmuo kandidatų atrankos procese. Teisėjų tarybos vertinimu, sudaromai atrankos komisijai turėtų būti pavesta savarankiškai spręsti dėl siūlytinių kandidatų: atrankos komisija turėtų teikti ne tik kandidatų, atitinkančių nustatytus reikalavimus konkrečioms pareigoms eiti, sąrašą, bet atlikti ir kandidatų vertinimą. Siekiant užtikrinti skaidrų, nuo politinės valdžios institucijų nepriklausomą kandidatų atrankos procesą, Įstatymo projekte būtina apibrėžti atrankos komisijos įgaliojimus reitinguoti, pripažinti tinkamiausiais ir (ar) kitaip vertinti kandidatus. Taip pat svarbu įtvirtinti atrankos komisijos sprendimo apskundimą dėl esminių procedūrinių pažeidimų, galėjusių turėti įtakos objektyviam atrankoje dalyvavusių asmenų įvertinimui (analogiškai Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 55¹ straipsnio 10 dalies nuostatomis dėl esminių pretendentų į teisėjus atrankos procedūros pažeidimų) bei Ministro Pirmininko pareigą atsižvelgti į atrankos komisijos pateiktą kandidatų vertinimą, t. y. teikti Vyriausybei atrankoje geriausiai įvertintą kandidatą (-us) arba motyvuotai siūlyti Vyriausybei kitą, t. y. ne atrankos komisijos geriausiai įvertintą atrankoje dalyvavusį kandidatą, išdėstant teikiamo siūlymo argumentus. Teisėjų tarybos išdėstytus siūlymus atitinkanti atrankos proceso schema demonstruotų teisinės valstybės institucijų tarpfunkcinę partnerystę bei skaidrumo standartų taikymą.

Tikslintina Įstatymo projekto 3 straipsniu siūlomo Vyriausybės įstatymo 53 straipsnio 3 dalies dispozicija, kurioje numatoma, kad atrankos komisija informuoja apie kandidatus, atitinkančius Vyriausybės nustatytus kriterijus atitinkamoms pareigoms eiti. Pažymėtina, kad kandidatai į ESTT teisėjus ir generalinius advokatus, EŽTT teisėjus turi atitikti ne tik Vyriausybės, bet ir Europos Tarybos ar Europos Sąjungos teisės aktuose kandidatams į aukščiau nurodytas pareigas nustatytus reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai, kad atrankos komisija būtų sudaroma Ministro Pirmininko potvarkiu, svarstyтина, kiek tikslingas Įstatymo projektu siūlomas įtvirtinti teisinis reglamentavimas, pagal kurį, atrankos komisijai įvykdžius atranką, informacija apie atrankos komisijos atrinktus kandidatus Ministrui Pirmininkui būtų teikiama per teisingumo ministrą, o ne tiesiogiai Ministrui Pirmininkui, kuris Vyriausybei teiktų nutarimo dėl konkrečių kandidatų siūlymo, nurodant ir siūlymo motyvus, projektą.

Įstatymo projekto 3 straipsniu siūloma papildyti Vyriausybės įstatymą 53 straipsniu, jo 4 dalyje įtvirtinant blanketinę normą, numatant, kad Vyriausybė, įgyvendindama Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 26 straipsnį, nustato kandidatų į EŽTT *ad hoc* teisėjų sąrašą atrankos tvarką. Teisėjų taryba pažymi, kad nors Įstatymo projekto aiškinamajame rašte ir nurodoma, jog Įstatymo projektu siekiama reglamentuoti ne tik kandidatų į ESTT teisėjus ir generalinius advokatus, EŽTT teisėjus, bet ir kandidatų į EŽTT *ad hoc* teisėjų sąrašą atrankos tvarką, tačiau Įstatymo projektu kandidatų į EŽTT *ad hoc* teisėjų sąrašą atrankos tvarka vis tik nėra reglamentuota.

Pirmininkė

Sigita Rudėnaitė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija 188724424, L. Sapiegos g. 15, LT-10312, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 22-14359, 22-14361 DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-03 Nr. 36P-124-(7.1.10. Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-11-03 Nr. 1T-1519
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sigita Rudėnaitė, Teisėjų tarybos pirmininkas, Teisėjų taryba
Sertifikatas išduotas	SIGITA RUDĖNAITĖ, Lietuvos Aukščiausiasis teismas, Nacionalinė teismų administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-03 11:20:00 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-03 13:19:44 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-06-14 14:04:42 – 2023-06-14 14:04:42
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į.k.188604955 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-09-21 15:31:19 iki 2025-09-20 15:31:19
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Liteko 2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-11-03 14:15:01)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-11-03 14:15:01 Dokumentų valdymo sistema Avilys